

XXII. évfolyam

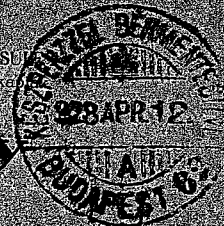
Megjelent minden hó elsején
mint a MAGYAR GYÁRIPAR
rendszer-műhelye

IPARJOGI SZEMLE

M. Saxlehner Ödön Bpest,
Andrássy ut 3.

Jury

Jury

Az eszmet javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégjog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ "IPARJOGVEDELMI EGYESÜLET" KÖZLÖNYE

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST VI. PODMANICZKY UCCÁ 49. TELEFÓN T. 261-03, 123-18

Szerkesztik: **Dr BÁNYASZ JENŐ** és **Dr FAZEKAS OSZKÁR**

Egy jó tanács

Az alkohol ártalmas az egészségre. A tejivást az ember hamar megunja, ezért főzzön inkább gyakrabban tejeskávét. A „Franck“-féle „Enrilo“kávépótlót ajánlhatjuk legjobban, mert ezzel megtakarítja a drága bábkávét. Az „Enrilo“ kiváló kávépótló; ha tejjel keverjük, erős, teljesen jó ízű és igen tápláló reggeli vagy kiadós ozsonnát ad.

Enrilo

a Szent István

Csokoládé

minősége vetekszik bármely
svájci csokoládé minőségével

Gyártja:

Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek Rt.
Budapest-Kőbánya.

Hunyadi János

természetes
keserűvíz
világhírű!

JANINA

ÉS

SENATOR

CIGARETTAPAPIROK ÉS
HÜVELYEK A LEGJOBB
MINŐSÉGŰEK!

KWIZDA-FÉLE FLUID

KIGYÓ VÉDJEGY

TURISTAFLUID

Rég bevált aromatikus
bedörzsölés köszvény, reuma,
ischiás és zsabánál

Valódián kapható a gyógyszertárakban

Megjelenik minden hó 1-én,
mint a „MAGYAR GYÁRIPAR”
rendes melléklete

Az
„IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” tagjai
tagsági járulékiul kapják

Jury

IPARJOGI SZEMLE

Jury

Az eszmei javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégjog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ „IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” KOZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 49. TELEFÓN: T. 264-03, 123-18

Szerkesztik: **DR. BÁNYÁSZ JENŐ** és **DR. FAZEKAS OSZKÁR**

A versenytörvény és az iparjogvédelmi törvények

Védjegytlrlés iránti igény a versenytörvény keretében

A versenytörvény (1923 : V. tc.) felállítja azt a jogi elvet, amely szerint a formális védjegyjog is csak az üzleti tisztesség, a jó erkölcs szabta korlátokon belül érvényesíthető.

Amennyiben a cég, a név, a védjegy használata az üzleti tisztességbe ütközik, úgy a sértettnek jogában állhat az ily cégnek, névnek, védjegynek, árujegynek abbahagyását, illetőleg megfelelő toldattal történő használatát kérelmezni. Amennyiben tehát beigazolást nyer, hogy a korábbi védjegy, amelyet bejelentett egyáltalában nem gyártott, egy más versenyvállalat védjegyeként ismeretes, úgy a korábbi védjegytulajdonos védjegyhasználatát az üzleti tisztességbe, a jó erkölcsökbe ütközhet.

A versenytörvény szelleme nem tűrheti, hogy egy formális jog lábbal tiporjon gazdasági érdekeket, hogy a korábbi bejelentő, kizárólag e tényével (a bejelentés tényével) kiszámíthatóan a maga javára oly értékes védjegyeket, neveket, tehát gazdasági értékeket, amelyek közismertté tételében semmi része nem volt.

Az ily versenytárs a lesipuskás szerepét tölti be — korábbi formális jogaival áll lesben és vár, amíg jóhiszemű versenytársa, például a későbbben lajstromozó, az ő védjegyéhez hasonló védjegyét, kereskedelmi tevékenységével és a reklámra fordított tekintélyes költséggel közismertté tette és akkor kilép az ismeretlenség homályából és korábbi védjegyjoga alapján kívánja az immár értékes védjegyet a maga javára kisajátítani. Azt a védjegyet, amelyet a forgalomban már egy más versenyvállalat származási jegyeként ismernek.

A formális jog nem szolgálhat erkölctelen üzleti célokat. A tisztességtelen versenyről szóló törvény tehát nemes hivatást tölt be — beleviszi az iparjogvédelmi törvényekbe a tisztultabb erkölcsi felfogást. A versenytörvény nem csupán a védjegy törvény formalizmusát törli át, hanem védelmet ad oly árujelzéseknek, amelyek a védjegy törvény merev rendelkezései szerint egyébként törvényes oltalmat nem élveznének.

Nagyon természetes, hogy itt csupán azok a jogok érvényesíthetők, amelyek a forgalomban valóban, elismerten gazdasági értékkel bírnak, és amely jogok feltétlenül jóhiszemű használat alapján keletkeztek. Sem a tényleges alkalmazás, sem pedig az „erősebb joga” még egymagában véve nem állítható a formális joggal szembe. Itt a formális joggal szemben tehát kizárólag csak különleges, feltétlenül méltánylandó gazdasági érdekek mérlegelhetők — az erkölcsi felfogás durva megsértései.

A versenytörvény nyomán kifejlődő gyakorlat akkor, amidőn általában védelmet kíván nyújtani a kezdeményező — bizonyos, a hazai piacon újdonság jellegével ható — ipari, illetve kereskedelmi tevékenységnek, kétségkívül az üzleti tisztesség követelményeit tartja szem előtt, azonban tagadhatalatlan, hogy belenyúlhat oly iparjogvédelmi területre, amely már a versenytörvény keretein kívül esik, vagyis külön fennálló törvényeknek, rendeleteknek és szabályoknak fentartott rendelkezéseit érinti.

Az egész világon észlelhető jelenség, hogy a védjegyjogoknak többé-kevésbé formalisztikus rendszerét a versenyjognak a materiális igazságot szem előtt tartó szelleme egészíti ki, sőt a védjegyjog tételeit átformálja, az anyagi igazság érvényesülésére alkalmas tételekkel bővíti ki. A versenyjognak ez a világszerte érvényesülő tendenciája a magyar jogban is diadalra jutott.

Gyakorlatunkban máris elég nagy számban fordultak elő esetek, amikor a tisztességtelen versenyről szóló törvény

rendelkezései alapján az ellenfél védjegy-lajstromozása által előidézett sérelem reparálását keresik a felek.

Ezen a ponton áll elő a konfliktus. A versenytörvényre alapított, de védjegyet érintő kérdésekre ma nincsen megfelelő fórum. A lajstromból való törlés elrendelésére a kereskedelmi miniszter hivatott, viszont a kereskedelmi miniszter csak a védjegyjogban ismeretes törlési okok fenforgása alapján rendelhet el törlést, a kereskedelmi miniszter tehát védjegytlrlést a tisztességtelen versenyre alapított jog címén el nem rendelhet. Már most, ha a fél a tisztességtelen versenyről szóló törvény felhívásával polgári bírósághoz fordul (a Kamarai Választott Bíróság hatásköre, sajnos, az abbahagyási perekre korlátoztatott) és a polgári bíróságnál akar érvényt szerezni a maga igazának, bíróságainak, legalább az eddigi esetekből erre kell következtetni, a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe tartozónak mondanak minden oly kérdést, amely a védjegy sorsát érinti, és ezért a keresetnek hatásköri hiányából érdemben el sem bírálják, még akkor sem, ha úgy látják, hogy a védjegy lajstromozása a tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján joggal volna kifogásolható. Ahol tehát a törlésre a hatáskör megvolna, ott a törlés nem kérhető, mert a törlés elrendelésére hatással bíró miniszter előtt a tisztességtelen versenyen alapuló jog nem érvényesíthető; ha pedig a bíróság előtt indul az eljárás, a bírónak nincs módja rá irányadó, és előtte alkalmazásra váró anyagi jogszabályt érvényesíteni, mert a bíróság felfogása szerint, hatáskör hiányában nem bocsátkozhatik oly kereseti kérelem elbírálásába, amely a védjegy törlésére irányul. Ezen a réven megakad a védjegyjognak a versenyjog anyagi igazságra törő szellemével való telítése. Ezen a helyzeten tehát feltétlenül változtatni kell.

Védjegyjogásaink, így különösen dr. Beck Salamon és dr. Sente Lajos szerint semmi akadálya annak, hogy a polgári bíróság előtt a fél a tisztességtelen versenyről szóló törvényre alapítottan oly kérelmet terjesszen elő, hogy ellenfele valamely védjegy használatának abbahagyására köteleztessék.

Dr. Beck Salamon a kamarához intézett előterjesztésében ama felfogásának ad kifejezést, hogy a kérelem formailag nem érinti a védjegy lajstrombeli létét, és a kérelemnek helytadó ítélet a lajstrombeli állapoton változást nem involvál. Ily ítélettel elérhető volna az az eredmény, hogy a marasztalt fél védjegye ugyan a lajstromban fennmaradna, de a közforgalomban eltűnne. Gyakorlatilag tehát ez a ma is elérhető eredmény kétségtelenül nagy fontossággal bír. De a védjegy lajstrombeli fennmaradása nem csupán a jogi esztétika szempontjából kifogásolható, mint egy felesleges ballaszt behalzsamozása, hanem gyakorlatilag is fontosság jut a védjegy-lajstrom fennmaradásának. A lajstromozás fenn-tartása útjában áll ugyan újabb, egyébként jogosult védjegy lajstromozásának, sőt a lajstromozott védjegy alapján még az abbahagyásra marasztalt félnek is módja van védjegy-bitorlási pereket folytatni tenni, és arra való tekintettel, hogy az 1890 : II. tc. 29. szakasza és a 1895 : XLI. tc. 12. szakasza alapján védjegy-bitorlási perben az eljárásra hivatott büntető bíró nem dönt önállóan abban a kérdésben, hogy a védjegy kizárólagos használati joga megillet-e valakit, hanem e tekintetben a kereskedelmi miniszter döntése van fentartva, és a büntető bíró köteles a miniszter döntését kikérni, és határozatát bevárni. A kereskedelmi minisztérium ezen döntésénél is természetesen csupán a védjegy törvényen alapuló akadályokat fogja elbírálni, míg a versenytörvény rendelkezéseit nem fogja figyelembe venni. A formailag fentartott védjegy-lajstromozás tehát további zavarokra adhat alkalmat. Eppen ezért a hatásköri kérdésben összhangot kell teremteni, és a fentartott ítéletet át kell hidalni. Erre az áthidalásra a kellő jogszabály alap meg is van.

OSZK
Főosztály

Ami a kereskedelmi miniszter jogkörét illeti törlési ügyekben, úgy ez a törlés elrendelése. Törlés elrendelést tehát a polgári bíróság, hatáskör hiányából, meg fogja tagadni. Ha már most valakinek valamely magánjogi címen — a magánjog szabályaiba beleértve a versenyjogot is — igénye van a védjegylajstromban eszközöndő változásra, úgy minden nehézség nélkül kérheti ellenfelének arra való kötelezését, hogy a védjegylajstromban való változás eszközölésére alkalmas okiratot a felperesnek szolgáltatson ki. Ilyenmő okiratszolgáltatási kötelezettség számos más kereseti kérelemben szokásos. Az okiratszolgáltatási kötelezettséggel a nem teljesítés esetére mindenkor velejár az a további kérelem, hogy nem teljesítés esetére az ítélet alapján a félnek joga van végrehajtási úton kérni a kiadandó, de ki nem adott okirat előírt tartalmával egyező lajstrombeli változás kérelmezésére való jogosultságot. Az ily megállapodások jogilag érvényesek és kötelezők; kell tehát fórumnak lenni, amely előtt jogok érvénysíthetők.

A megoldás módja minden törvényhozási reform nélkül is érvényesülhet, mihelyt bírói gyakorlatunk ráhelyezkedik arra, hogy az okirat kiállítására iránti kötelezést célzó keresetnek helye van, az ily kereset a bíróság hatáskörét akkor sem haladja meg, ha a kiállítási kért okirat a védjegylajstromban való változás eszközölésére alkalmas, valamint, ha a kereskedelmi minisztériumunk az ekként törvényes bírói hatáskörben meghozott marasztaló ítélet, illetve az ez alapon elrendelt végrehajtási megkeresésnek eleget tesz. Minthogy a fentebb elfoglalt álláspont egyedül alkalmas az anyagi igazság érvényesítésére, azt hisszük, hogy a kamara felterjesztése egy helyes gyakorlat kialakulása érdekében, sikerre fog vezetni.

Joggyakorlat

47—53. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Jury-jének döntései:

A „különösen előnyös vásárlás” kritériuma a lehető legszűkebb értelemben magyarázandó, vagyis a verseny-törvény 29. §-a a Jury nézete szerint csak ott alkalmazható, ahol a kereskedelmi közfelfogás szerint a hirdetés, bár nem megtevésztő, de nyilvánvaló, hogy a versenytárs üzleti eljárása minden komoly üzleti érdek és kényszerítő ok nélkül, érzékenyen megkárosítja a rendes árusítást folytató versenytársakat. A Jury e felfogásának megfelelően, a verseny-törvény 29. §-a kizárólag azokban az esetekben alkalmazandó, amidőn a meghatározott árukészletet gyorsított eladásának egyedüli célja, hogy a versenytárs rövid idő alatt, és pedig minden különösebb üzleti érdek és kényszerítő ok nélkül, külön, fokozottabb bevételre tehesen szert. Tekintettel arra, hogy a Jury nézete szerint a versenytársak részéről ilyen irányú panaszok nem terjesztettek elő, a Jury komoly üzleti érdekek, illetve kényszerítő okok fenforgását (előrehaladott idény, túlhalmozott árukészlet) igazoltnak veszi, és így a Corvin-áruház eljárásában nem lát oly versenytényt, amely a verseny-törvény 29. §-a alapján kifogás tárgyává tehető.

Idégen árukra történő utalások, a konkurens árucikkek hatóanyagának egymással való szembeállítás, amennyiben azok tendenciózus beállításokkal kizárólag reklámcélt szolgálnak, a Jury nézete szerint a verseny-törvény szempontjából kifogás alá esnek. A védjegyes árukra történő utalások azonban a Jury nézete szerint, feltétlenül kifogás alá esnek.

Tisztességtelen versenynek minősítette a Jury az oly valótlan adatokat tartalmazó, ha mingyárt magántermésztű és i példányban leírt üzleti levelet, amelynek versenyző célzata (üzletszerzés) megállapítható.

Kötelezettségeknek átvállalása, amennyiben az nem hírnév-hitelrontó kitételek kapcsán, avagy egyáltalában a verseny-törvény tiltó rendelkezéseibe ütköző eljárás útján történik, az üzleti tisztességbe ütköző magatartást nem képez.

A magyar nemzeti színek külföldi árukon történő feltüntetése még az esetben is kifogás alá esik, ha a külföldi vállalat magán az árun az árucikk valódi származását is jelzi.

„Megszállott területen alapított 1900-ban, „alapítva Kolozsvárott 1896-ban” kitételek a Jury nézete szerint a való-ságnak megfelelő adatok, és így a verseny-törvény szempont-jából kifogás alá nem vonhatók.

A védjegyes áruk fix ára. A Jury nézete szerint, amennyiben a viszonteladó kereskedő a gyárossal a véd-jegyes árunak a gyáros által megállapított fix árban való eladására kötelező nyilatkozatot (reversalist) ad, e szerződés megszűnésével, vagyis a gyáros által megállapított ár be nem

tartása esetében, mindazokkal szemben, akik a gyárossal hasonló megállapodást kötöttek, tisztességtelen ver-senyt folytat.

54. „Müncheni Löwenbräu” ca. „Zürichi Löwenbräu”. Felperes tiltakozik az ellen, hogy alperes az ő, már 1892 óta használt védjegyet utánozza, amely egy stilizált orosz-lánt ábrázol, kinyújtott nyelvvel és kettős farkokkal, alatta a felperesi cégfelirattal: Löwenbräu München. Alperes védeke-zésében utal a védjeggyel kapcsolatos cégmegjelölésre, amelyből — úgy mond — mindenki világosan megállapíthatja áruinak zürichi eredetét, azonfelül a védjegyek eltérő színe-zése is kizárja a szembenálló védjegyek összetéveszthetőségét. A zürichi szövetségi törvényszék a kereskedelmi törvényszék ítéletének helyt adva, felperest keresetével elutasította. Az ítélet indokolása kifejti, hogy az állítólag utánzott orosz-lánt nem eredeti, stilizált orosz-lánt, hanem götstüü, heraldikus orosz-lánt, melyet már a XIII. században sok címeren hasz-náltak. A sör- és vendéglősiparban ilyen heraldikus orosz-lánt különösen az alperesi cég fogyasztói piacán gyakran használnak, s így az, mint más hasonló szimbolikus heraldikai figurák, sör megjelölésével kapcsolatban, szabad jelzésnek tekinthető, legfeljebb azonban igen gyenge ismertető jelnek. A közönség oly gyakran lát ilyen orosz-lántokat, hogy azok-ban nem egyes cég védjegyet ismeri fel, hanem arra csak más toldat által lesz figyelmes. Sörnél azonban különösen fontos a származási hely megjelölése, úgyhogy ha a cég a város nevét megjelöli, ez minden fogyasztónak feltűnik, már eleget tesz a szövetségi törvényszék azon állandó gyakor-latának, mely szerint egy védjegy megkülönböztetésének kérdése a fogyasztók mindenkori figyelmének módja és mértéke szerint bírálendő el. Teljesen ki van zárva, hogy felperes az ő termékeit kizárólag az orosz-lánt védjegy által tegye felismerhetővé. Az orosz-lánt ugyanis nem karakterisz-tikus megkülönböztető jele a müncheni sör márkának, hanem az eléggé feltűnően alkalmazott származási megjelölés: „Müncheni Löwenbräu” München. Felperes nem veszi észre, hogy oly ábrás védjegyről van szó, amely képből és sza-vakból van összetéve, melynek egyes részei nem alkalmasak a megkülönböztetésre, de még a védjegyoltalomra sem. Az alperesi védjegy mellett a régi (felperesi) védjegy is teljesen megfelel céljának, mely továbbra is a felperesi gyár készí-tményeit jelzi, s ezen nem változtat az orosz-lántkép hasonlósága. Annyi figyelmet minden sörivőről fel kell tételni, hogy a származási hely megjelölésére ügyeljen. Az a feltéve, hogy orosz-lánt védjegy alapján a felperes áru helyett alperesét fogják rendelni és kimérni, felperes részéről sem gondolható komolyan. E minden sörivő előtt világos megkülönböztetés folytán, amely a felperesi és alperesi áruk között a származási hely feltüntetése folytán fennáll, ki van zárva a meg-tévesztésnek a lehetősége, illetve a tisztességtelen versenybe ütköző magatartás. (Allg. Brauer u. Hopfen Zeitung, Nürn-berg, 1928. II. 25.). Ez ítélettel, illetve felfogással külön cikkben kívánunk még foglalkozni. E helyütt csupán ama felfogásunknak adunk kifejezést, hogy a származási jegyek előtérbe toléása, szemben a sörjelzések (vignetták) ábrái és szó-motívumaival, azoknak általában védjegyjogi értelemben, tehát döntő megkülönböztető jegyként való szerepeltetése igen veszedelmes megállapítás, amely a származási jegy, tehát a földrajzi hely mellett az egyéb jelzések használatát („Back”, „Nektár”, „Szent István”, „Porter” stb.) illuzóriussá tehetik, illetve, amint a fenti ítélet hangoztatja, gyenge, vagyis figyelembe nem veendő jelzés csökkentik.

55. Alkalmazott-csábítás. Felperes keresetében előadta, hogy az alperesi Rt.-nak F. Gy. nevű igazgatója, aki azelőtt a felperesi részvénytársaság kötelékében állott, kiválása után a felperes alkalmazottait az alperesi részvénytársaság kávé-házába átcsábítani igyekezett, ezért kérte az alperest ezen tisztességtelen verseny abbanhagyására kötelezni. Kereseti tényállításait az alperes tagadásával szemben tanukkal kívánta bizonyítani, s a tanuk ki is hallgattattak. A tanuk vallomásával bizonyítva látja a Választott Bíróság azt, hogy M... L... és S... a felperes kávéházában alkalmazott S. Z. A. pincérekét hívták az alperesi kávéházába, azonban ez az eljárásuk sikerre nem vezetett. A tanuk közül egyedül R. tanu tett arra nézve vallomást, hogy F. Gy.-nél jelent-kezve, ez azt mondta neki, hogy április 9-éig lépjen ki a felperestől. Ez a vallomás azonban nem tekinthető bizonyí-téknak arra nézve, hogy R. pincéret F. Gy. hívta volna az alpereshez, vagy hogy S...-nek a R. átcsábítására F. Gy. adott volna megbízást, mert a R. által vallott jelenet abban az időben történt, amikor F. Gy. az alperesi kávéházába alkalmazottakat keresett, nyilvánvalóan sokan jelentkeztek nála, ő tehát az általa ismert R.-t is jóhiszeműen ilyen jelent-kezőnek tarthatta, s ezért mondhatta neki, hogy mikor lépjen ki jelenlegi alkalmazásából. A többi tanuk F. Gy.-el nem érintkeztek, s ők csak arra tettek vallomást, hogy L.,

kiról úgy tudták, hogy F. Gy.-nek a megbízottja, igyekezett ket az alperesi kávéházba átcsábítani, arra nézve azonban hogy F. Gy. *tényleg adott ilyen megbírást* L.-nek, ezek a annak bizonyítékot *nem* szolgáltatottak. Egyedül N. tanu vallomásában foglaltatik adat arra nézve, hogy a nevezett főincért F. Gy. igyekezett az alperesi kávéházba átcsábítani, ennek a tanunak a vallomását azonban a Választott Bíróság *izonyítékul el nem fogadta*, és vallomásának *semmi súlyt em tulajdonított*, mert ez a tanu maga adta elő, hogy *ő ösvetíteni akarta az alperesi kávéház berendezését*, s hogy zen az üzleten kereshessen, F. Gy.-t *abban a hitben tartotta*, hogy át fog lépni a X. kávéházba, s csak mikor a felperes gazgatója megtudta, hogy N. B. Gy.-el tárgyal, továbbá mikor a berendezésközvetítési üzlet nem sikerült, csak kkor írt N. olyan tartalmú levelet F. Gy.-nek D. felperesi gazgató utasítására, hogy ajánlatát *nem fogadja* el, már edig aki ilyen eljárásra képes, az nem számíthat arra, hogy lóadásra hitelre találjon. Minthogy eszerint felperesnek nem ikerült bizonyítani azt, hogy F. Gy., aki *személyesen, akár regbizottai útján a felperes alkalmazottait az alpereshez csábítani megkísérelte volna*, ezért a Választott Bíróság a keresetet elutasította és a pervesztes felperest költségben arasztalta.

Kiemeli a Választott Bíróság, hogy gyanuokok *tényleg orogtak* fenn arra nézve, hogy valaki az alperes részéről a elperes alkalmazottait az alpereshez átcsábítani igyekezett, a felperes tehát a keresetindításkor kétségtelenül jó- izseműen járt el, azért a Választott Bíróság a felperes által izetendő költségeket mérsékelten állapította meg. (Bpkam. Vál. Bír. 23.066—1927.)

56. Jelmondatok védelme. A felperes a keresetében azt adta elő, hogy az alperes, „B... nappal sezlón, éjjel ágy”, *nappal fotel, éjjel ágy*” megjelölés alatt bizonyos székeket készit, hoz forgalomba és ezeket a gyártmányait cégétábláján a lapokban és egyéb nyomtatványain is így hirdeti. Minthogy közudomású dolog, hogy a fent megjelölt meghatározó- okat a felperes már hosszú évtizedek óta kizárólagosan használja, és ez a megjelölés a közforgalomban is *annyira cözismert*, hogy annak más név megtoldásával való használata is azt a hitet alkalmas kelteni a vevőközönségben, hogy azok a készítmények a közkedveltségnek örvendő felperesi készítmények, ennél fogva az alperes az 1923. V. tc. 8. és 1. §-ába ütköző 6—18. §-ok szerint minősülö bitorlás és utánzás rétségét követte el.

Minthogy a felperes által felmutatott okiratokból is kilerül, hogy a felperes készítményei legalább is azon idő óta annak közforgalomban, amióta szabadalmát megszerezte, tehát 1899. év óta, viszont az alperesnek előadásából meg- állapítható, hogy az alperes csak 1913 óta készíti és hozza forgalomba a sajátkészítésű bútorokat, nyilvánvaló, hogy a felperes már sokkal korábban hozta áruít oly jellegzetes el- nevezéssel forgalomba, amelyről az áruít a *vevőközönség körében és a köztudatban fel szokták ismerni*. Kétségtelen tehát, hogy az alperes azáltal, hogy a saját áruít azzal a *jellegzetes el- nevezéssel hozta* forgalomba, amelyre a felperes *hosszú évi használat s a köztudatba átment megjelöléssel jogot szerzett, megsértette* az 1923. V. tc. 9. §-ában körülírt tilalmat, miért is a Választott Bíróság a hivatkozott törvényhely értelmén helyt adott a felperes keresetének és a rendelkező rész értelmében határozott. (Bpkam. Vál. Bír. 47.845—1927.)

57. Fejátmérő a jellegzetes külső fogalma alá nem vonható. Felperesnek keresete oda irányult, hogy az alperes kötelez- zessék a 0,3, 0,5, 0,75, 1,00 és 1,5 liter ürtartalmú üvegeknek *75 mm fejátmérővel* való forgalomba hozatalának abbanha- gyására. Felperes szerint *ő 17 év óta hozza* forgalomba az üvegeket ilyen fejátmérővel, ami gyártmányának jellegzetes tulajdonsága. Ezt a tulajdonságot a szakmában respektálni szokták és alperes azzal, hogy másirányú kísérletezés után *ő is ilyen fejátmérőjű üvegeket hoz* forgalomba, az 1923. V. tc. (Vt.) 9. és 1. §-ai szerint tisztességtelen versenyt követ el, aminek abbanhagyására kell *őt kötelezni*. Alperes szerint az *ő ténykedése a felperes által említett törvényes rendelkezések alá akkor sem esnék*, ha a felperes tényállítási valók vol- nának, mert amennyiben a fejátmérő védelemben részesül- hetne, ez a védelem csak időhöz kötött lehetne, amely idő nem lehetne 17 év. Azt pedig, hogy aki szellemi termékét semmiféle védelem alá nem helyezte, az ideig tartó védelem helyett a Vt. alkalmazásával időhöz nem kötött védelmet ves- hessen igénybe, a Vt. nem szándékolta. Felperes tényállítási közül csak azt nem tagadta, hogy a felperes a szóbanforgó terméket 17. éve hozza forgalomba, és hogy *ő korábbi más- irányú kísérlet után* tért át a keresetben megjelölt áruk forgalomba hozatalára. A felek előkészítő irataik szóbeli előadása kapcsán mellékleteket csatoltak és bizonyítékokat ajánlottak, úgy, amint azt az iratok tartalmazzák. Az utolsó- előtti tárgyalás jegyzőkönyve szerint elrendelt bizonyítás

eredménye a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának 52.256/1927. sz. a kelt és a szóbeli tárgyaláson ismertetett irata, melyre a felek észrevételeket tettek. Ha a kereseti tény- állítások mind valók volnának is, a bíróság a Vt. 9. §-át alkalmazhatónak azért nem találta, mert a forgalomba hozott áru maga a befőttes üveg, amelynek a *fejátmérője bármilyen fontos alkotóeleme, a „jellegzetes külső” fogalma alá mégsem eshet*, ennek az utánzása ellen tehát a Vt. 9. §-a oltalmat nem nyújt. Nem tartotta azonban kizártnak a bíróság a Vt. 1. §-ának alkalmazhatását az alperes által kifejtett és fentebb érintett jogi aggály dacára, nem pedig azért, mert a Vt. nem a szabadalmi-, védjegy- vagy mintavédelmet van hivatva helyettesíteni, hanem az a rendeltetése, hogy ahol a kereskedői tisztességbe vagy a jó erkölcsökbe ütköző tevé- kenység bizonyítást nyert, oda lesujtson, tekintet nélkül arra, hogy más jogszabály erejével volt-e lehetőség bizonyos jogokat érvényesíteni vagy sem? Ha tehát a jelen ügyben kétséget kizárólag bizonyítást nyert volna az, hogy az üveg- szakmában általános szokás az, hogy a gyáros a patent- elzárású konzervüveg fejátmérőjét bizonyos ürtartalmú üve- geknél egyenlő nagyra készíti és a különböző gyárak gyárt- mányainál ez a fejátmérőnagyság különböző, akkor a felperes által panaszolt alperesi magatartás — valósága esetén —, mint az üzleti tisztességbe ütköző, a Vt. 1. §-ának alkalmá- zását indokoltta tehetne volna. Ámde ilyen általános szokás létezését a felperesnek a kívánt mérvben bizonyítani nem sikerült, mert a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara fent megjelölt véleményében közölt és a felperes által kétségbe nem vont adatokból azt, hogy a szóbanforgó általános szokás létezik, kétséget kizáró módon megállapítani nem lehetett. Különösen a C. jelű adat, amely szerint némely méretek hasonlóak voltak, és a D. jelű, amely szerint megeshetik, hogy a méretek egyezők, a másik két adatból talán megállapítható szokás általánosnak minősítését akadályozza. A bíróság most kifejtett jogi meggyőződése és az általános szokás bizonyítá- sának hiánya, a többi tényállásra vonatkozólag előterjesztett egyéb bizonyítás felvételét és a csatolt bizonyítékok mérlege- lését feleslegessé tette; felperest az eddigi indokok alapján keresetével elutasítani, és mint pervesztest, a költségek meg- fizetésére kötelezni kellett. (Bpkam. Vál. Bír. 15.714—1927.)

58. A vevővédelem a közönség érdekei szempontjából is mérlegendő. Fekete lista. A választott bíróság tárgyalás alapját annak megállapítása képezte, hogy a *vevővédelem*, illetőleg annak megsértése olyan tényállásnak tekintendő-e. amelyet az 1923. V. tc. 15. §-a védelemben részesíteni kíván. Az kétségtelen, hogy az alperes, illetőleg az *ő jogelőde*, Sz... csak a felperessel való levelezgetés, illetőleg a felperesnek hozzá intézett leveleinek a tartalmából, viszont az alperes maga a felperesi levelek tartalmából tudta meg, illetve tud- hatta meg azoknak a vevőknek a közelebbi címét, akik a felperessel üzleti összeköttetésben állottak, és akiknek a felperes állandóan a P... bányából származó szenet árusított. Kétségtelen tehát az, hogy a felperes részéről az alperessel, illetőleg annak jogelődével közölt ezek az adatok az *ő üzleti titkát képezték*, amelyek egyéb szennagykereskedővel való üzleti versenyéből kifolyólag természetesen féltékenyen őrzött, és amelyre alapítva volt az *ő egész üzleti egzisztenciája*, mert hiszen ezeknek az üzletfeleknek a megszerzése neki részben tetemes utánjárásba és munkájába, másrészt tetemes költségbe került. — Amennyiben tehát az alperes verseny céljára ezt a neki felperesi levelezgetésekből tudomására jutott *üzleti titkot* a maga javára felhasználta, úgy kétség- tenlenül fenforog az 1923. V. tc. 15. §-ának első bekezdésében megállapított tényállás. Ennél fogva a Választott Bíróság annak a vizsgálataba is bocsátkozott, hogy az alperes a megállapodásszerűen kötelezett vevővédelemben megnyil- vánuló ezt az üzleti titkot megsértette-e, oly módon, hogy az ezúton tudomására jutott címeknek felperes megkerülésével a maga részéről szenet szállított és ekként azt az *üzleti titkot a maga javára felhasználta*.

A Választott Bíróság nem találta szükségesnek annak további vizsgálatát, hogy alperes több cím tekintetében is külön-külön elkövette-e a felperes által vitatott és az id. tc. 15. §-ába ütköző cselekményeket, mert a Választott Bír- ság a maga részéről elegendőnek találta, hogy egy védett cím tekintetében az id. tc. 15. §-ába ütköző cselekmény megállá- pítása esetén is az alperes terhére a többször említett tilalom megsértésének a fenforgását megállapítsa. — A Választott Bíróság azonban ennek a kérdésnek eldöntése előtt meg- fontoltas tárgyává tette, és annak a vizsgálatába is belebocsát- kozott, hogy a felek között létrejött, többször említett vevő- védelmi megállapodás, a fogyasztó nagyközönség érdekeire milyen kihatással bír, különösképpen, hogy a feleknek ez a magánjogi megállapodása nem nyúl-e bele mesterséges kézzel az árak kialakulásába és az üzleti verseny körlátózá- sával nem köti-e meg a kereskedelmi mozgási szabadsága- ban, kiszolgáltatván a fogyasztóközönséget kínálat és kereslet

összhatásának hiányából előálló önkényes és egyoldalúan csak az eladó által diktált árszabásoknak. Ha a Választott Bíróság felfogása szerint általánosságban az ilyen céltzát, „ú. n. vevővédelmi“ megállapodások a közvetítő kereskedelem olyan kartelszerű megszervezésére vezethetnek is, amelyek a kellő megszorítások hiányában a verseny kizárása folytán az áralakulásra és így a fogyasztóközönség érdekeire kártekonny kihatással lehetnek, a jelen esetben a felek között létrejött többször említett vevővédelmi megállapodásból kifolyólag ilyen következtetésre azért nem juthatott, és ilyen irányban felismerést nem is tehetett, hogy a fogyasztóközönség szénellátása a per tárgyául szolgáló vevővédelem folytán bárminő korlátozást is szenvedhetett volna, mert ez a vevővédelmi megállapodás rövid lejárata — egy év —, illetve az azzal azonos tartamú egy kampányra való tekintettel, nem jelentkezik olyan súlyos korlátozásnak, hogy ez akár a vevőközönség érdekeibe lényegesen beleütköznék, akár pedig a jó erkölcsöket súlyosabban megsértene.

A pernek a fekete listára vonatkozó részét illetően, a bíróság álláspontját a következőkben ismertetjük. A per tárgyává tett alperesi körlevél, amely a késedelmes adósok számára szóló szállítási kizárásokról szól, és amelyben az foglalattatik, hogy ennek az igazgatóságnak budapesti osztálya az érdekelteket arról értesítette, hogy négy, névszerint megnevezett cég, közöttük a felperesi cég is, *fizetési kötelezettségének eleget nem tett, úgyhogy a központi iroda ellene bírói úton fellépni kényszerült*, a valóságnak megfelelő adatot közöl, és így hírnévrontás jellegével *nem bír*. — Felperes maga sem tette ugyan vitássá, hogy az alperesnek egy bizonyos vételár-hátralékkal *adós maradt*. Azt sem tette vitássá, hogy az alperes a felperest ezen hátralék megfizetéséért a kir. törvényszék előtt *megperelte*. Ez a tényállás nyilvánvalóvá teszi, hogy az alperes, amikor a P... bányák igazgatóságának a *szolgálati szabályzat értelmében* ilyen értelemben jelentést tett, úgy valótlan tényállást *nem* híresztelt. — Ha már mostan a fentebb említett körlevél tartalmának megfelelő közlés az abban megnevezett kereskedő cég kereskedelmi halálát okozhatja, azért, mert ezentúl az ú. n. konvencióba tartozó bányáktól hitelre többé árut nem kaphat, hanem csupán *készpénzben való előre fizetés mellett*, és hogy az illető kereskedő a konvencióba tartozó bányáktól árut mindaddig nem kapott, amíg róla olyan újabb közlés meg nem jelent, hogy most már fizetési kötelezettségét teljesíti, tehát a körlevél tartalmának megfelelő közlemény az ilyen módon feljelentett kereskedő hitel- és gazdasági helyzetére a legsúlyosabb következményekkel járt is: a Választott Bíróság megállapítása és felfogása szerint, ezeket kizárólag a felperesnek kell viselnie, mert magának is tudomással kellett bírnia arról, hogy az áru vételárának nem pontos fizetése és az emiatti pereltesítés, a bányákból alakult konvenció gyakorlata alapján kifejlődött *kereskedelmi szokás szerint* azzal a következménnyel jár, hogy az illető, a többször említett körlevél tartalmának megfelelően, az ú. n. *feleke listára* kerül, ami a többször említett következményekkel jár.

59. A védjegyes árut kérőnek a kért védjegyes áru szolgáltatandó ki. *Siegel & Comp. wieni bej. cég felperes* és Z. Z. budapesti kereskedő alperes között folyó perben megtartott tárgyalás után, felek a következő nyilatkozatot tették. Alperes kijelenti a multra vonatkozólag, hogy nincs tudomása arról, hogy üzletében bármikor is előfordult, hogy akár ő, akár segédje „*Sidol*“ helyett más árut szolgáltatott ki; kijelenti továbbá, hogy ez elveivel ellenkezik is és a jövőben szigorúan fog őrködni afelett, hogy az ilyesmi üzletében meg ne történhessék. Felperes az alperesnek ezt a kijelentését az ügy békés elintézésére elfogadja, és a maga részéről kijelenti ezzel szemben, hogy keresetétől eláll. (Bpkam. Vál. Bír. 11.318—1927.)

60. A Vt. 44. §-a a Vb. ítélete ellen engedett felfolyamodás körét nem szorítja meg. (Erdemben fellebezésnek nincs helye.) Az alperes kérelme arra irányul, hogy a kir. ítélőtábla a Kereskedelmi és Iparkamara választott bíróságának ítéletét érdemben bírálja felül, és akként változtassa meg, hogy a felperest keresetével utasítsa el, az alperes viszontkeresetének pedig adjon helyet. Az alperes az ügy érdemének felülbírlására is kiterjedő kérelmét az 1923. V. tc. 44. §-ára alapítja, amely § a Választott Bíróság ítélete ellen engedett *felfolyamodás körét nem szorítja meg*, amiből az alperes szerint azt kell következtetni, hogy a törvény felfolyamodás alakjában minden irányban kiterjedő perorvoslati jogot adott és a törvényen alapuló jogorvoslat terjedelme rendelettel meg nem szorítható.

Az alperesnek ez az érvelése téves; téves pedig egyfelől a törvényhozó szándékának felismerése tekintetében, mert a Választott Bíróság fogalmánál fogva kétségtelen, hogy a törvény a tisztességtelen verseny kérdésében felmerült viták felett döntő választott bíróságok hatáskörébe az ily viták

végleges eldöntését kívánta utalni és a Választott Bíróság ítélete ellen felfolyamodás alakjában engedett perorvoslat semmisség okából *csak az alaki sérelmek* ellen irányulhat, de téves az alperes okoskodása azért is, mert a törvény akkor, amidőn a Választott Bíróság szervezetének, eljárásának és ügyrendjének szabályozását a kereskedelemügyi miniszter és az igazságügyminiszter rendeleti jogkörébe utalta, az eljárás szabályozása körében a perorvoslat terjedelmének megállapítására is felhatalmazást adott.

Ennélfogva a tisztességtelen versenyről szóló 1923. V. tc. alapján megalakított Választott Bíróság ítélete ellen felfolyamodásnak *csak az e választott bíróságok szervezetéről és eljárásáról szóló 23.900/1924. I. M. sz. rendelet 13. §-ában* megjelölt okból lehet helye, és a felfolyamodásnak itt *meghatározott köre és terjedelme kizárja* a Választott Bíróság ítéletének érdemi felülbírlását.

Az alperes felfolyamodása tehát csak a 23.900/1924. I. M. sz. rendelet 13. §-án alapulhat és siker esetén *csak az ítélete hatályon kívül helyezésére vezethet*. (Bp. Kir. Itélőtábla P. VI. 5731—1927.)

61. A vezérszó elhagyását kérő kereseti kérelem alapján új cégszöveget megállapító vb. ítélet nem terjeszkedik túl a kereseti kérelemben. Az alperesnek a 23.900/1924. I. M. sz. rendelet 13. §-a alapján elbírlható panasz az, hogy a Választott Bíróság ítéletének az a rendelkezése, hogy az alperes az eddigi cégszöveg használatát hagyja abba, és helyette az ítéletben megállapított „*Likörgyári Részvénytársaság H. Testvérek Budapest*“ cégszöveget használja, s egyszersmind az alperest arra kötelezi, hogy cégének ilyértelmű megváltoztatását a cégbírósnál kérelmezze, ellenkező esetben pedig a felperest jogosítja fel ennek kérelmezésére, — a kereseti kérelemben és a Választott Bíróság törvényes hatáskörén túlterjeszkedik.

A Választott Bíróság ítéletének a kereseti kérelemben túlterjeszkedése azonban nem volt megállapítható, mert a felperesnek aziránt előterjesztett kereseti kérelme, hogy az alperes cégének szövegéből a „*H*“ szót hagyja ki, ezt a szót töröltesse és a „*H*“ szót *semmilyen kapcsolatban* fel ne tüntesse, *magában foglalja* a Választott Bíróságnak azt a *szűkebb terjedelmű* rendelkezését, amely az alperest a felperes jogára tekintettel, arra kötelezte, hogy cégében a „*H*“ szó használatára vonatkozóan változtatást eszközöljön. (Bp. Kir. Itélőtábla P. VI. 5731—1927.)

62. Abbanhagyással kapcsolatos minden más határozathozatal, a vb. hatáskörébe tartozik. (Megfelelő cégbejegyzés kérelmezésére vonatkozó rendelkezés az ítélet szükségszerű folyamánya.) Az 1923. V. tc. 44. §-a a tisztességtelen verseny kérdésében felmerült viták felett döntő választott bíróságok létesítésére irányuló rendelkezésével kapcsolatban kimondja, hogy „*e választott bíróság hatásköre csak olyan ügyekre terjed ki, amelyekben a felperes nem követel kártérítést, és ennél fogva a kereset csupán abbanhagyásra irányul*.”

A törvény idézett rendelkezése a kártérítést és az abbanhagyást állítja szembe egymással, és *csak a kártérítést zárja ki* a választott bíróság hatásköréből, amiből következik, hogy *abbanhagyással kapcsolatos minden más határozathozatal a Választott Bíróság hatáskörébe tartozik*.

A Választott Bíróság hatáskörébe tartozik tehát a tisztességtelen versenyről szóló törvény 7. és 8. §-ába ütköző *céghasználattal abbanhagyásra kötelező határozat* hozatala, és ennek folyamánaként a kereset alapján a tisztességtelen versenytársnak a törvény 8. §-a értelmében arra kötelezése, hogy cégét az ítéletben megállapított megkülönböztető toldással, elhagyással vagy más változtatással használja.

Mint hogy az adott esetben a Választott Bíróság a tisztességtelen verseny megállapításának következtében a jogorvoslatban céghasználatat abbanhagyásaként kötelezte az alperest arra, hogy cégét az ítéletben megállapított *változtatással használja*, ennek megfelelő cégbejegyzés kérelmezésére vonatkozó rendelkezések pedig a tisztességtelen versenyről szóló törvény 8. §-ának keretében hozott határozat *szükségszerű folyamányát képezik* — az alperesnek a hatáskör kérdésében felhozott panaszát tekintetében azt kellett megállapítani, hogy a Választott Bíróság törvényes hatáskörén túl nem terjeszkedett. (Bp. Kir. Itélőtábla P. VI. 5731—1927.)

63. Olyirányú felfolyamodás, hogy a vb. ítéletének rendelkezése érthetetlen, a vb. ítéletének érvénytelenítése iránt indítható per külön útjára tartozik. Alperesnek felfolyamodását arra alapítja, hogy a Választott Bíróság ítéleti rendelkezésének 1. és 4. pontja e határidő megszabása tekintetében ellentmondó, és az ítélet ennél fogva érthetetlen. A tábla döntése szerint e panasz felfolyamodásra alapul nem szolgálhat, mert a Választott Bíróság eljárását szabályozó 23.900/1924. számú rendelet 14. §-a azt az amiatt érvényesíthető panaszát, hogy a Választott Bíróság ítéletének rendelkezése érthetetlen, a Választott Bíróság ítéletének érvénytelenítése iránt indítható per külön útjára tartotta fenn. (Bpesti kir. ítélőtábla. P. VI. 5731—1927/3.)

MÜLLER

TESTVÉREK

VEGVÉSZETI GYÁR R.-T.

VI, LEHEL UCCA 27-29

Szavatosságot
vállal az általa gyártott

ANTRACEN

író-, másoló- és színes tintáinak
elsőrendű minőségéért

**Minden üzletben
kaphatók!**

VILÁGHIRŰEK A
KLEIN-FÉLE:
ORIENT RÓZSA, KÁRPÁTI IBOLYA

ÉS A
SCHÖN-FÉLE:

„GIANT” SZAPPANOK

Kiváló az új típusú

„ODONTINE”

F O G P A S Z T A

HUNYADI JÁNOS

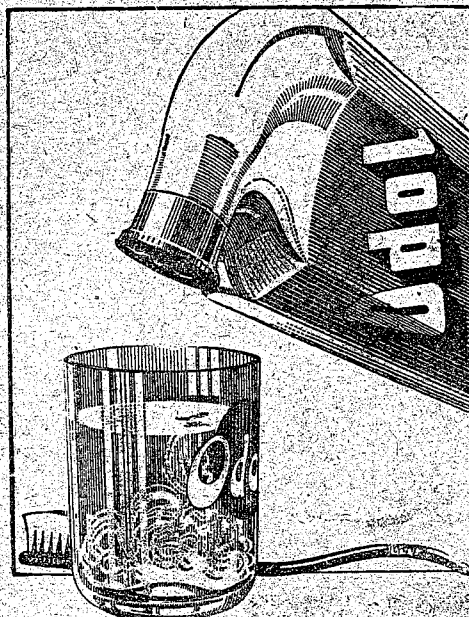
Világhírű természetes keserűvíz!

A világ orvosi tekintélyei által ajánlva. Több mint 60 éve egyenlő összetételben kerül a világ minden részében forgalomba. Kiváló gyógyhatású a végbél fájdalmas betegségeinél, székrekedésnél, aranyeres bántalmaknál, vérkeringési zavaroknál, érlelmeszesedésnél, Vértöduás, rheuma, köszvény ellen. A gyomor, bél, máj és epekó-betegségeknél. Elő- és utókezelésre a marienbadi vagy karlsbadi kúránál. Emésztési zavarokat és étvágytalanságot rövidesen helyrehozza.

Rendszeres adag: reggel éhgyomorra egy pohárral tele, lehetőleg langyosan

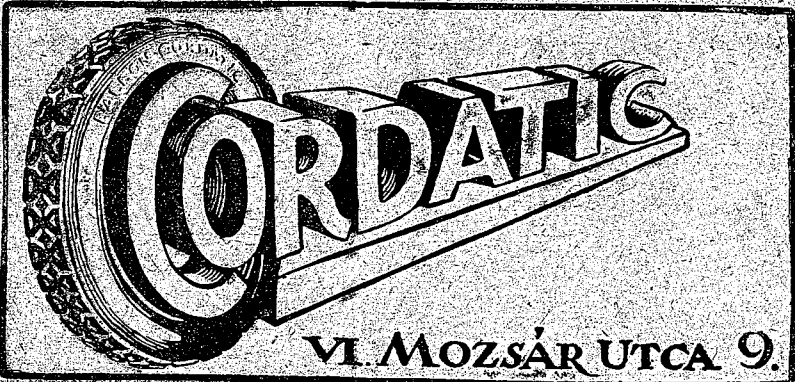
Tulajdonos: Saxlehner András, Budapest

Az egész világ szájvize

Odo-Compagnie A. G.

VEZÉRKÉPVISELETE
BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRUT 31.

CORDATIC
VI. MOZSÁR UTCA 9.

Stollwerck Testvérek Rt.

- CSOKOLÁDÉ ●
- BONBON ●
- KARAMELLA ●

Calderoni és Társa
Budapest, V, Vörösmarty tér 1 (Haas palota)
Látcsövek, lorgnettek, szemüvegek és orrcsüptetők a legfinomabb kivitelben. Zeiss, Punktal- és Ultrasin-üvegek
Fényképezési cikkek
Alapítva: 1819. év * Telefon: L. 973-26

Salicylsav-Chinoin

legkönnyebb, legjobb, legolcsóbb. Minden tekintetben kiállja a külföldi készítményekkel a versenyt.

TÖRLEY FEZSGÓ

Meinl-kávé

Maul

Dreher Csokoládé

PALOTÁTÓL-KUNYHÓIG

DIANA SÓSBORSZESZ

A Nektár gyógytápsör
alkoholtartalomban szegény, de extractban annál dúsabb. Údit, de nem bódít. Orvosok ajánlják. Megrendelhető a
Fővárosi Sörfőző R.-T.-nál
Köbányán, Gyártelep: X, Maglódi u. 47.
Telefon: József 463-89, szám. — és a
Városi raktárnál VIII, Tavaszmező ucca 7
☉☉ Telefon: József 463-83. szám ☉☉